

המשאלה הלא ממומשת

“לְכַשְׁתְּגִדְלָה, לִיאֹר יִלְדֵי, אֶל גִּיל
וְאֹר – / אֶת אֲבָא וְשִׁירֵי זְכוֹר תִּזְכְּרֵ;
/ אֶכֶן, פְּשׁוּטִים הָיוּ בְּתוֹ שֶׁל הַמְּזֻמּוֹר, / אֶךְ
אֶהְבֹּךְ כְּלִבְּכֶם, יִלְדֵי לִיאֹר.” כך כתב נתן
יונתן לבנו ליאור בן ה־3 בפתח המהדר-
רה הראשונה של “אל הנירים האפורים”,
שיצאה ב־1954. כמובן שאז לא ידע יונתן
ש־19 שנים מאוחר יותר יאבד את ליאור
במלחמת יום כיפור, והוא עצמו יהיה זה
שיישא את זכרו בגעגועים צורבים, עד
למותו שלו ב־2004.
במהדורה המחודשת והמורחבת
(שיונתן עוד הספיק לערוך לפני מותו),
שכוללת גם שירים שלא פורסמו מעו-
לם, נמצאים שירי ילדים ליריים, צלולים
ועדינים. על רקע ציוריה המקוריים של
רות שלוס שמלווים את הספר הם נדמים
נוגים ועגמומיים כדמעות שקופות. פזמור-
נים קלאסיים כמו “דוגית שטה מפרשיה
שניים” נהפכו עם השנים לחלק ממחזור
הדם שלנו, והם הולכים ומשביחים כמו
יין טוב.

דפנה שחורי

מומלץ לנסות ולקלף מהשירים את
הלחנים ולקרוא אותם נטו. לפקוח את
אפרכסות האוזניים ולהאזין רוב קשב
לקונניות הנוסטלגיה הללו שמחלצות
מתוכן פנינים מילוליות, יהלומים מלוט-
שים היטב. כי בעזרת קריאה קשובה מעין
זו, תתגלה לנו פואטיקה נפלאה בפשטו-
תה שמשוררת על הים, החופים, הנחלים
והנופים, וכמו נכתבה בקצף הגלים ולא
בעט ולא על נייר.
לכן אם נשאל, על משקל שירו הנודע
של יונתן “איפה ישנם עוד אנשים כמו
האיש ההוא”, התשובה תהיה שאין עוד
כמותו. פשוט אין.
מיכל הקטנה, גיבורת “אל הנירים
האפורים” שהלחין סשה ארגוב ושר
שלמה ארצי הצעיר, שיר שמושמע בר-
דיו אינספור פעמים בימי זיכרון, הביעה
בסיום השיר משאלה שהושמטה לצורך
הלחן. אז למי שאינו מכיר את השיר במ-
לואו הנה משאלתה של מיכל, שלצערנו,
גם יובל שנים לאחר שנכתב השיר היא
עדיין לא התממשה:
“שִׁיְהִיָּה תְּמִיד שְׁלוֹם / וְלֹא יָמוּתוּ בְּחֹרֵי
רִים / וְאִז אֲוִלִי יִזְכְּלוּ לְהִיּוֹת... יוֹתֵר שְׁמֵי-
חַים הַסְּפוּרִים...”